

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-162/15 P

Evonik Degussa GmbH
κατά
Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Αίτηση αναιρέσεως – Ανταγωνισμός – Άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ – Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 – Άρθρο 30 – Απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα την ύπαρξη παράνομης συμπράξεως στην ευρωπαϊκή αγορά υπεροξειδίου του υδρογόνου και υπερβορικού άλατος – Δημοσίευση αναλυτικότερου μη εμπιστευτικού κειμένου της αποφάσεως αυτής – Απόρριψη αιτήσεως περί εμπιστευτικής μεταχειρίσεως ορισμένων πληροφοριών – Καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων – Απόφαση 2011/695/ΕΕ – Άρθρο 8 – Εμπιστευτικός χαρακτήρας – Προστασία του επαγγελματικού απορρήτου – Άρθρο 339 ΣΛΕΕ – Έννοια του όρου “επιχειρηματικό απόρρητο ή άλλες πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα” – Πληροφορίες προερχόμενες από αίτηση επιείκειας – Απόρριψη της αιτήσεως εμπιστευτικής μεταχειρίσεως – Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 14ης Μαρτίου 2017

1. *Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Επαγγελματικό απόρρητο – Απόφαση του συμβούλου ακροάσεων όσον αφορά τη δημοσιοποίηση αποφάσεως της Επιτροπής περί επιβολής κυρώσεων λόγω παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού – Υποχρεώσεις του συμβούλου ακροάσεων – Εύρος και όρια*

(Κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 45/2001 και 1049/2001· απόφαση 2011/695 της Επιτροπής, άρθρο 8)

2. *Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Επαγγελματικό απόρρητο – Καθορισμός των πληροφοριών που εμπίπτουν στο επαγγελματικό απόρρητο – Πληροφορίες παρωχημένου χαρακτήρα – Δεν εμπίπτουν – Πληροφορίες μη δυνάμενες να χαρακτηρισθούν ως απόρρητες ή εμπιστευτικές*

(Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 339 ΣΛΕΕ)

3. *Θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα – Κανονισμός 1049/2001 – Εξαιρέσεις από το δικαίωμα προσβάσεως στα έγγραφα – Περιεχόμενο – Εφαρμογή στην περίπτωση του διοικητικού φακέλου διαδικασίας ελέγχου της τηρήσεως των κανόνων περί ανταγωνισμού – Γενικό τεκμήριο περί του ότι η δημοσιοποίηση ορισμένων εγγράφων τα οποία περιλαμβάνονται στους φακέλους των υποθέσεων αυτών θίγει την προστασία των συμφερόντων που αφορά τέτοια διαδικασία – Εφαρμογή του τεκμηρίου και στην περίπτωση της δημοσιεύσεως αποφάσεων με τις οποίες διαπιστώνεται παράβαση των κανόνων περί ανταγωνισμού – Αποκλείεται*

(Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 102 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 4· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 30)

4. *Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα παράβαση – Δημοσίευση πληροφοριών τις οποίες οικειοθελώς παρέσχε στην Επιτροπή επιχείρηση, η οποία μετείχε στην παράβαση, προκειμένου να υπαχθεί στο πρόγραμμα επιείκειας – Επιτρεπτό – Δημοσίευση, με τη μορφή αυτούσιας παραθέσεως, καταθέσεως αποσκοπούσας στην υπαγωγή σε καθεστώς επιείκειας – Δεν επιτρέπεται*

(Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 339 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρα 23 και 30)

5. *Ανταγωνισμός – Διοικητική διαδικασία – Απόφαση της Επιτροπής διαπιστώνουσα παράβαση – Δημοσίευση πληροφοριών τις οποίες οικειοθελώς παρέσχε στην Επιτροπή επιχείρηση, η οποία μετείχε στην παράβαση, προκειμένου να υπαχθεί στο πρόγραμμα επιείκειας – Προσβολή των δικαιωμάτων που παρέχονται στην οικεία επιχείρηση βάσει της ανακοινώσεως περί επιείκειας – Δεν υφίσταται*

(Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 30· ανακοίνωση 2002/C 45/03 της Επιτροπής)

1. Το άρθρο 8 της αποφάσεως 2011/695, σχετικά με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού, αποσκοπεί να θέσει σε εφαρμογή, σε επίπεδο διαδικασίας, την προστασία η οποία παρέχεται βάσει του δικαίου της Ένωσης για τις πληροφορίες που έχουν περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής στο πλαίσιο των διαδικασιών εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού. Η προστασία αυτή πρέπει να νοείται ως απτομένη κάθε λόγου δυνάμενου να δικαιολογήσει την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των επίμαχων πληροφοριών.

Ως εκ τούτου, οι λόγοι που δύνανται να περιορίσουν τη δημοσιοποίηση πληροφοριών, όπως αυτές που κοινοποίησε η αναιρεσείουσα στην Επιτροπή προκειμένου να τύχει της επιείκειάς της, δεν περιορίζονται σε όσους αντλούνται αποκλειστικώς από τους κανόνες που αποσκοπούν στην προστασία των πληροφοριών αυτών από το ενδεχόμενο δημοσιοποίησεως και ότι, επομένως, ο σύμβουλος ακροάσεων οφείλει να εξετάσει κάθε αντίρρηση η οποία στηρίζεται σε λόγο, αντλούμενο από κανόνες ή αρχές του δικαίου της Ένωσης, που προβάλλει ο ενδιαφερόμενος για να τύχει της προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα των επίμαχων πληροφοριών. Πράγματι, το εύρος εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 2, της αποφάσεως 2011/695 θα περιοριζόταν ουσιωδώς εάν η διάταξη αυτή ερμηνευόταν ως έχουσα την έννοια ότι επιτρέπει στον σύμβουλο ακροάσεων να λαμβάνει υπόψη μόνον τους κανόνες που αποσκοπούν ειδικώς στην προστασία των πληροφοριών από το ενδεχόμενο δημοσιοποίησεως, όπως είναι οι κανόνες που περιέχονται στον κανονισμό 45/2001, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα [θεσμικά] όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, ή στον κανονισμό 1049/2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

(βλ. σκέψεις 51, 54, 55)

2. Απόρρητες ή εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες, όμως, χρονολογούνται από πέντε και πλέον ετών πρέπει, λόγω της παρελεύσεως του χρόνου, να θεωρούνται, καταρχήν, παρωχημένες και έχουσες ως εκ τούτου απολέσει τον απόρρητο ή εμπιστευτικό χαρακτήρα τους, εκτός εάν, κατ' εξαίρεση, ο διάδικος που επικαλείται τον χαρακτήρα αυτόν αποδείξει ότι, παρά την παλαιότητά τους, οι πληροφορίες αυτές εξακολουθούν να αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της εμπορικής θέσεως του ή της εμπορικής θέσεως ενδιαφερομένων τρίτων. Τα προεκτεθέντα, τα οποία συνεπάγονται την ύπαρξη μαχητού τεκμηρίου, ισχύουν τόσο στο πλαίσιο αιτήσεων εμπιστευτικής μεταχειρίσεως έναντι παρεμβαίνοντων σε διαδικασία προσφυγής ενώπιον των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης όσο και σε εκείνο των αιτήσεων εμπιστευτικότητας ενόψει της εκ μέρους της Επιτροπής δημοσιεύσεως αποφάσεως με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού.

(βλ. σκέψη 64)

3. Λαμβανομένων υπόψη των διαφορών μεταξύ του καθεστώτος που διέπει την πρόσβαση τρίτων στον φάκελο της Επιτροπής, στην περίπτωση υποθέσεων οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 102 ΣΛΕΕ, και εκείνου που διέπει τη δημοσίευση των σχετικών με παραβάσεις αποφάσεων, οι νομολογιακοί κανόνες οι οποίοι περιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες δύναται η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού 1049/2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, να γνωστοποιεί σε τρίτους έγγραφα που περιλαμβάνονται στον εν λόγω φάκελο δεν δύνανται να τύχουν εφαρμογής στο πλαίσιο της δημοσιεύσεως των αποφάσεων περί παραβάσεων.

Πράγματι, η δημοσίευση μη εμπιστευτικού κειμένου αποφάσεως διαπιστώνοντας παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ προβλέπεται από το άρθρο 30 του κανονισμού 1/2003. Η διάταξη αυτή υπαγορεύεται από λόγους σχετικούς με την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης περί ανταγωνισμού καθόσον, μεταξύ άλλων, μια τέτοια δημοσίευση καθιστά δυνατή την παροχή στους ζημιωθέντες λόγω παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ βάσεως για την άσκηση των αγωγών τους αποζημιώσεως κατά των αυτουργών των παραβάσεων αυτών. Τα διάφορα αυτά συμφέροντα πρέπει, πάντως, να σταθμίζονται με την προστασία δικαιωμάτων τα οποία το δίκαιο της Ένωσης παρέχει, μεταξύ άλλων, στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, όπως είναι το δικαίωμα του επαγγελματικού ή του επιχειρηματικού απορρήτου, ή στους ενδιαφερόμενους ιδιώτες, όπως είναι το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

(βλ. σκέψεις 77-79)

4. Η δημοσίευση, με τη μορφή της αυτούσιας παραθέσεως, στοιχείων αντλούμενων από τα έγγραφα που προσκόμισε επιχείρηση στην Επιτροπή προς στήριξη αιτήσεως υπαγωγής στο πρόγραμμα επιείκειας διαφέρει από τη δημοσίευση αυτούσια παρατιθέμενων αποσπασμάτων της ίδιας της αιτήσεως αυτής. Ενώ η πρώτη πρέπει να επιτραπεί τηρουμένης της δέουσας προστασίας, μεταξύ άλλων, του επιχειρηματικού ή του επαγγελματικού απορρήτου ή άλλων πληροφοριών εμπιστευτικού χαρακτήρα, η δεύτερη ουδόλως επιτρέπεται.

(βλ. σκέψη 87)

5. Η μόνη προστασία της οποίας μπορεί να τύχει επιχείρηση που συνεργάστηκε με την Επιτροπή στο πλαίσιο διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ είναι αυτή η οποία αφορά, αφενός, την απαλλαγή από την επιβολή προστίμου ή τη μείωση του ύψους του έναντι της προσκομίσεως στην Επιτροπή αποδεικτικών στοιχείων για την προβαλλόμενη παράβαση που εισφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα στοιχεία που έχει ήδη στη διάθεσή του το θεσμικό όργανο αυτό και, αφετέρου, τη μη δημοσιοποίηση από την Επιτροπή των εγγράφων και των γραπτών καταθέσεων που αυτή έλαβε σύμφωνα με την ανακοίνωση σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπτύξεων.

Επομένως, δημοσίευση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30 του κανονισμού 1/2003 και τηρουμένου του επαγγελματικού απορρήτου, δεν θίγει την προστασία της οποίας μπορεί να τύχει επιχείρηση βάσει της ανακοινώσεως του 2002 περί επιείκειας, δεδομένου ότι η προστασία αυτή μπορεί να αφορά μόνον τον καθορισμό του προστίμου και τη μεταχείριση της οποίας θα τύχουν τα έγγραφα και οι καταθέσεις που αφορά ειδικώς η ανακοίνωση αυτή.

(βλ. σκέψεις 97, 98)